

SERO anser:

Ändra regler för certifikat till upprustade kraftverk

Att en upprustning av ett befintligt kraftverk som i dag får elcertifikat till en kostnad på t ex. 50 % av nybyggnadskostnad skall berättiga till minst 50 % elcertifikat under 15 år från och med 2012. Vid en produktionsökning i en befintlig anläggning med en viss procent bör också berättiga till minst motsvarande tilldelning av certifikat under 15 år. Vi måste förhindra att vatten- och vindkraftverk tas ur produktion på grund av alltför fyrkantigt regelverk. [Se SERO:s remissvar](#)

Ta bort "gödseltvånget" för investeringsbidrag till biogas

Att kravet för att få investeringsbidrag till biogasanläggningar på lantgårdar måste ändras. I nuvarande förslag krävs att minst 50 % av det material som matas in i röttanken skall vara kreatursgödsel. Förslaget medför att alla kreaturslösa gårdar stängs ute samt att den som vill ha bidrag tvingas binda sig till att hålla kreatur i många år. Möjligheten att mata in biogrödor från egna åkrar och grannar begränsas också. SERO har uppmanat regeringen att ta bort "gödseltvånget" för att snabbt få fram stora volymer biogas i Sverige. [Se SERO:s skrivelse till Regeringen](#)

Låt nätanslutningsutredningen jobba färdigt

Att Nätanslutningsutredningen med prof. Lennart Söder inte nådde ända fram på den korta tid man hade till förfogande. SERO kräver att vi i Sverige liksom i flera länder inom EU, som är framgångsrika i arbetet med energiomställningen, skall ha fri inmatning till nätet för anläggningar som utvinner energi från förnybara källor. Söder föreslår att inmatningsavgiften skall vara 3 öre/ kWh för kraftverk som anslutits efter den 1 januari 2007 men fortsatt fri inmatning under en övergångstid fram till 2015 för befintliga verk.

Därefter blir det prissättning efter nätföretagens bedömning. SERO förespråkar att den som begär att få energi överförd också betalar transportkostnaden, dvs. elanvändaren. Det leder till producenten kan sänka priset på "varan" el. Ersättningen för nätnyttan skulle också ha utretts men hanns inte med. SERO föreslår att Lennart Söder får ett fortsatt uppdrag att utan tidspress utreda återstående frågor. [Se SERO:s remissvar](#)

Bygg ut alla former av inhemska drivmedel – prioritera biogas

Att den inhemska produktionen av alternativa drivmedel måste byggas ut mycket snabbt för att lindra en hotande oljekris. Ökad produktion av rapsolja, etanol och biogas behövs alla men biogas bör prioriteras på längre sikt, liksom förnybar syntetisk diesel från avfall, skogs- och jordbruksrester. Dessa två ger högst avkastning i form av körda mil på årsskörden från ett hektar och är ekologiskt bättre, bl.a. genom återföring av växtnäring, mullämnen och kol till marken från rena insatsmaterial.

Stoppa hetsen mot småskalig vattenkraft

Att hetsen mot den småskaliga vattenkraften från Sportfiskarna och Naturskyddsföreningen borde upphöra. Om fisk- och ålvandringen förbi kraftstationen är ordnad där det behövs, finns inga vetenskapliga bevis för att de små vattenkraftverken skulle vara skadliga för miljön. Många kvarn- och kraftverksdammar har funnits i århundraden med väl etablerade stabila ekosystem som skulle skadas om driften av kraftverken upphör. Folk skulle också bli förgrymmade om dammen rivs så att den vackra miljön och badmöjligheten förstörs till förmån för flugfiskare. Klimathotet och oljekrisen kräver nya värderingar av värdet av ren elproduktion. Glädjande nog verkar både Miljöpartiets och Vänsterpartiets energi och

miljötalesmän i Riksdagen vara öppna för en omprövning vid SERO:s kontakter med dem. De kan rent av ha lyssnat på våra medlemmar som vill behålla sina bygdekraftverk.

Inlagring av koldioxid i berggrunden osäker metod – Tera Preta bättre

Att projekten med att lagra koldioxid i underjorden är en oprövad och osäker metod som också kan tjäna som ett alibi för fortsatt koleldning. Genom sprickor i berggrunden och rörelser i jordskorpan är det stor risk att koldioxiden åter läckt ut till atmosfären. Kostnaden för att bränna kolet med speciell teknik, (rent syre), avskilja, förvätska och dumpa den flytande koldioxiden i underjorden uppskattas till 40-50 öre/kWh el. Terra Preta (BioChar) erbjuder däremot en säker inlagring av kol i åkermarken under tusentals år till lägre kostnad, samtidigt som växtnäring- och vattenhushållningen leder till högre skördar av mat, fibrer och bioenergi, vilket kommer att behövas om det ska gå att försörja allt fler med mindre insatser av gödsel och fossil energi. Via miljövänlig retort-teknik kan betydande volymer träkol (svartkol från växtrester) framställas i våra värme- och kraftvärmeverk som idag eldar med flis (och har problem med askan) likväl som de trädgårdsodlare som eldar grenar och avfall. Låter man minst 10-20 % kol bli kvar när man utnyttjar bioenergin för värme, kraftvärme och biodrivmedel ger det oss en rimlig chans att ta tillbaka den fossila koldioxid som idag finns ackumulerad i atmosfären. Den gör mycket mer nytta i bördiga mat- och skogsjorden som hemvist för mykoritsan, växtnäringen och vattnet, då det inerta kolet har en mycket stor yta och porvolym.

Sänk etanoltullen i långsam takt – spring inte före EU

Att en snabb avveckling av etanoltullen på brasiliansk etanol riskerar att slå undan benen på en väl behövlig och lovande svensk utveckling. Vi behöver verkligen snabbt bygga ut svensk produktion av förnybara drivmedel. En snabb i stället för successiv avveckling av etanoltullen och "gödseltvånget" som slår mot biogasen är till skada för landet och inte enbart för lantbruksnäringen. Sedan må man göra stora och bra satsningar på andra områden och då är det onödigt att bromsa både etanolen och biogasen. Med tanke på att stora delar av den svenska veteskörden inte kan användas till bakning men väl till etanolproduktion i den utökade fabriken i Norrköping blir den till böndernas och ägaren Lantmännens lycka.

Svensk – norskt certifikatsystem kan stoppa nyinvesteringar i Sverige

Att sammankopplingen av det svenska elcertifikatsystemet med ett nyskapat norskt kan leda till kraftigt sänkta priser för svenska producenter om inte kvoten sätts så att det uppstår ett underskott. Norge har 46 TWh ny förnybar elproduktion på gång med genomgående lägre produktionskostnader än nybyggd kraft i Sverige. Orsaken är höga fallhöjder för vattenkraften som ger låg utbyggnadskostnad samt mycket goda vindförhållanden längs den långa kusten. Energimyndigheten gjorde inför förra tillfället då frågan var aktuell en gedigen analys av alla krav som måste uppfyllas i de båda länderna vid starten av ett gemensamt system. Mona Sahlin och den dåvarande norske energiministern enades om att problemen skulle bli för stora och skrinlade projektet.

Vissa norska producenter av förnybar el får i dag ca 10 öre/kWh som stöd. Elcertifikaten hos oss ger för tillfället ca 35 öre/kWh. Investeringskostnaden för vind- och vattenkraft i Norge är ofta bara hälften av vad det kostar i Sverige.

Vid ett gemensamt system kommer nyinvesteringar att främst ske i Norge till dess att deras kostnader kommit ikapp de svenska och det kan ta flera år.

De nuvarande svenska producenterna av certifikatberättigad el liksom alla projektörer skulle nog inte sörja om samgåendet blev skrinlagt även denna gång. SERO rekommenderar i stället att Norge inför ett minimiprissystem, feed-in-tariffs-system, där stödnivån anpassas till olika energiformers olika produktionskostnader enligt tysk förebild. Det skulle ge en mycket lägre samhällskostnad. Enligt beräkningar utförda av forskare på Chalmers och vid Linköpings Universitet (redovisat på Energitinget 2007) kostar det svenska certifikatsystemet ca 70 miljarder kr, medan ett lika effektivt system med minimipriser anpassade efter olika produktionskostnader bara skulle ha kostat samhället ca 40 miljarder kr.

Olof Karlsson

Efter medverkan av Peter Danielsson, Christer Söderberg, Kurt Hansson, Jan-Åke Jacobson och Gunnar Grusell